

Fælleselevråds- håndbogen

WWW.SKOLEEELEVER.DK

INDHOLD

Fælleselevrådets roller, rammer og muligheder

Forord	06
Hvad er et fælleselevråd	08
Elevvenlig Kommune	09
Den kommunale kontaktperson	10
Elevsupporteren	11
Årets Elevvenlige Kommune	12
Poster i Fælleselevrådet	13
Den formelle ledelse af Fælleselevrådet	15

Fælleselevrådet som et fællesskab

Hvorfor er godt sammenhold vigtigt	18
Kommunikation i Fælleselevrådet	19
Håndtering af konflikter i jeres Fælleselevråd	20
Netværk er vigtigt	21

Fælleselevrådet som politisk og projektorienteret organ

Fra idé til handling	24
Mødet med magthaverne	26
Afrunding	28

Fælleselevrådets Værktøjskasse

Inspiration til aktiviteter	30
Vedtægter - hvad, hvorfor og hvordan?	32
Ansøgning til lokal sponsør	34
Projekthjulet	35
Den gode dagsorden og referat	36

Fælleselevrådets roller, rammer og muligheder

Forord

I Danske Skoleelever arbejder vi hver dag for at sikre, at elevernes stemmer bliver hørt. Eleverne er skolens eksperter, og derfor er det naturligt, at de spørges til råds, når snakken falder på skolen.

Vi forsøger, i Danske Skoleelever, på at styrke elevdemokratiet helt lokalt på skolerne - men også i samarbejde med kommunerne. Her arbejder vi ud fra vores koncept Elevvenlig Kommune. Formålet med Elevvenlig Kommune er at sørge for, at eleverne kan få indflydelse på de beslutninger, der træffes hos kommunen. Med Elevvenlig Kommune sikrer vi, at din kommune forpligter sig på at arbejde målrettet med elevdemokrati og -inddragelse gennem et kommunalt fælleselevråd.

Fælleselevrådet er et forum, hvor I som elevrødder har mulighed for at mødes med elevrødder fra andre skoler i kommunen. I Fælleselevrådet kan man således høre om gode erfaringer og få inspiration fra andre skoler i kommunen, men særligt også lave spændende arrangementer på tværs af skolerne. Det er væsentligt, når vi sammen skal skabe det gode skoleliv. Derfor gavner det således både eleverne og kommunen som helhed at have et velfungerende Fælleselevråd.

Elevinddragelse er supervigtigt, og vores stemmer skal bringes i spil - ikke bare i klasseværelserne, men i samfundet generelt. Et Fælleselevråd er med til at styrke elevdemokratiet og sikre, at elever bliver hørt af byrådspolitikere, kommunalt ansatte og lokalt på deres egen skole. Vi skal blive ved med at råbe op, når vi er utilfredse eller bliver overhørt i emner, der berører os.

I denne håndbog finder I en masse information om fælleselevrådet. For at gøre det nemmest muligt har vi opdelt den i 4 kapitler, hver med deres egen farve:

Fælleselevrådets roller, rammer og muligheder – her kan I læse om alt det formelle, såsom: hvad et fælleselevråd er, hvorfor det er vigtigt jeres kommune er elevvenlig, og hvordan I forventningsafstemmer med den kommunale kontaktperson og elevsupporteren fra Danske Skoleelever.

Fælleselevrådet som et fællesskab – her kan I læse om, hvordan I skaber det bedste fællesskab i fælleselevrådet, Danske Skoleelevers netværksdag og hvordan I håndterer konflikter i fælleselevrådet.

Fælleselevrådet som et politisk og projektbaseret organ – her kan I læse om, hvordan I kommer fra ide til handling, samt hvordan I forbereder jer til møder med politikere og andre interessenter.

Fælleselevrådets Værktøjskasse – her finder I værktøjer til jeres arbejde: alt lige fra hvordan I skriver et godt sæt vedtægter til hvilke værktøjer, I kan bruge – heriblandt til at lykkes med jeres projekter.

Demokrati skal skabes i skolen, og I skal være med til at forbedre den fremtid, I sammen skal leve i. Den her håndbog er til alle jer. Vi håber, at I kan bruge den, og vi ønsker jer god arbejdslyst med det vigtige arbejde, I laver.

HVEM ER
DANSKE SKOLEELEVER

Organisation af og for elever

Det er eleverne, der gennem det repræsentative demokrati bestemmer, hvad der skal laves i organisationen. Danske Skoleelever, DSE, ledes af en bestyrelse bestående af grundskoleelever. De fungerer som elevernes talerør til omverdenen. Derudover har organisationen et sekretariat bestående af professionelle ansatte medarbejdere og ca. 12 Sekretariatsfrivillige – unge mennesker, der har valgt at tage et år ud af kalenderen for at arbejde fuldtid for organisationen.

Interesseorganisation

Vi varetager elevernes uddannelsespolitiske interesser overfor politikere, embedsmænd, presse og interessenter på skoleområdet.

En organisation drevet af frivillige

Vores arbejde er bygget på frivilligt arbejde, og det er ofte elever som vil udføre vores kurser. Samtidig er det vores fuldtidsfrivillige, der står for planlægningen af vores landsdækkende arrangementer, og de er derfor en af byggestenene i organisationen.

Tværpolitisk interesseorganisation

I vores kamp for det gode skoleliv knytter vi os ikke til bestemte partiers politik, men samarbejder i stedet med alle politiske partier, for at vi sikrer de bedste vilkår ude på skolerne. Vi holder med dem, som holder med skoleeleverne, og dem der er med i kampen for det gode skoleliv.

Elevernes forening

Vi kæmper for at sikre det gode skoleliv til alle elever på de danske grundskoler - det vil sige alle folke-, privat-, efter-, special-, fri- og ungdomsskoler. For at bidrage til et godt skoleliv for alle, udbyder DSE en lang række tilbud til elever, elevråd, lærere, skoler og kommuner. Disse tilbud favner bredt, og det består af alt fra forskellige kurser og aktiviteter til stormøder, diverse materialer og bøger, som f.eks. denne håndbog.

Du kan altid læse mere om Danske Skoleelever på vores hjemmeside, skoleelever.dk

Hvad er et fælleselevråd?

Et fælleselevråd er et sted, hvor elever fra forskellige skoler i kommunen samles for at tale om de ting, der betyder noget for dem. Det er også her, I kan få jeres stemme hørt, og hvor I har mulighed for at arbejde for at gøre skolerne i jeres kommune til bedre steder for alle elever.

Fælleselevrådet arbejder på et højere niveau end de enkelte elevråd på skolerne. I stedet for at fokusere på problemer eller idéer på én skole, arbejder fælleselevrådet for skoler i hele kommunen. Det kan f.eks. være at forbedre undervisningsmiljøet, arrangere sjove temadage eller sikre, at eleverne bliver inddraget, når kommunen træffer beslutninger om skolerne.

En vigtig del af fælleselevrådets arbejde er, at det er demokratisk. Det betyder, at alle medlemmer har en stemme, og at I træffer beslutninger sammen. Derudover er fælleselevrådet politisk neutralt, så fokus altid er på elevernes interesser – ikke på politiske partier.

For at få succes er det vigtigt at samarbejde tæt med både kommunen, de enkelte skoler og Danske Skoleelever. Mange kommuner ser fælleselevrådet som en vigtig samarbejdspartner, og de kan hjælpe med at skabe rammerne for, at I kan få indflydelse – det kan f.eks. ske ved at give jer et budget eller inddrage jer i skolepolitiske beslutninger.

Fælleselevrådet er en fantastisk mulighed for at lære om demokrati og samarbejde, samtidig med at I gør en forskel for både jer selv og jeres kammerater. Det kræver arbejde og engagement, men I kan opnå store resultater, hvis I kæmper for det.

Hvorfor er det ekstra fedt at være i en Elevvenlig Kommune

At være i en Elevvenlig Kommune er en kæmpe fordel for jer som fælleselevråd. Her tager kommunen elevrådsarbejdet seriøst, og er med til at give jer en unik mulighed for at få indflydelse på beslutninger, der påvirker skolerne – og derfor også elevernes hverdag.

En Elevvenlig Kommune sikrer, at der er et fælleselevråd, hvor alle skoler i kommunen er repræsenteret. Kommunen forpligter sig til at lytte til fælleselevrådet og give det gode muligheder, som f.eks. kunne være høringsret på skolepolitiske beslutninger. Det betyder, at jeres mening bliver hørt, før vigtige beslutninger bliver truffet. Samtidig får I støtte fra en kommunal kontaktperson, der hjælper jer med at navigere i systemet og holde styr på praktiske ting som budgetter og mødeplaner.

Samarbejdet med Danske Skoleelever (DSE) er en anden stor fordel. DSE giver jer adgang til en personlig elevsupporter – en ung person, der kan hjælpe med alt fra at lave kampagner til at skrive høringssvar. De tilbyder også opstartskurser, hvor I lærer, hvordan I bedst arbejder som fælleselevråd. De kan hjælpe med at afholde temadage og tilbyde jer kurser, hvis I har brug for mere understøttelse.

Elevvenlige Kommuner får desuden særlige ressourcer fra DSE, som f.eks. pladser i det Nationale Fælleselevråd, hjælp til design af kampagnematerialer, med mere. I kan også deltage i Netværksdage med andre fælleselevråd, hvor I får mulighed for at udveksle idéer og erfaringer. Derudover er I de første til at blive kontaktet, hvis en unik mulighed eller tilbud opstår for at sikre mere og bedre elevdemokrati i jeres kommune.

Alt dette gør det både nemmere og sjovere at være en del af fælleselevrådet i en Elevvenlig Kommune. I får mulighed for at gøre en forskel, lære nye ting og have det sjovt sammen, mens I arbejder for elevernes interesser. I en Elevvenlig Kommune er fælleselevrådet mere end bare et kommunalt elevråd – det er en rettighed.

Den kommunale kontaktperson

I en Elevvenlig Kommune forpligter kommunen sig til at have en kontaktperson til fælleselevrådet. Det er vigtigt at have en voksen, der kan hjælpe med at holde styr på tingene og støtte arbejdet. Kontaktpersonen kan være en lærer, en medarbejder fra kommunen, eller hvad der ellers lige giver mening. De kan hjælpe med at lave dagsordener, skrive referater, sende mødeindkaldelser og sørge for, at arbejdet i Fælleselevrådet fortsætter, selv når der kommer nye medlemmer.

Kontaktpersonen har ofte gode forbindelser til skolernes lærere og ledere, så det bliver nemmere for jer at få jeres idéer gennemført. De kan også sørge for, at jeres arbejde passer godt sammen med det, som kommunen arbejder på.

Hvordan samarbejder I med kontaktpersonen?

Kontaktpersonens rolle kan ændre sig fra år til år, så det er vigtigt, at I snakker sammen om, hvordan de bedst kan hjælpe jer. Her er nogle spørgsmål, I kan bruge til at lave en forventningsafstemning:

- 01 Hvad har du hjulpet os med før? Var der noget, der ikke gav mening?
- 02 Hvad vil du gerne hjælpe os med i år? Og hvad forventer vi, at du hjælper med?
- 03 Kommer du med til alle møder, eller må vi holde nogen uden dig?

- 04 Hvordan fungerer det, hvis vi vil bruge penge på f.eks. ture eller kampagner? Skal du godkende det?
- 05 Hvilke gode råd har du til os for at gøre fælleselevrådet endnu bedre?
- 06 Hvordan kan vi gøre det nemmere for dig at hjælpe os?

Når I har haft denne snak, kan I bedre forstå, hvordan I kan arbejde sammen for at få endnu mere ud af fælleselevrådet.

Husk, at kontaktpersonen er der for at støtte jer – så brug deres erfaring og hjælp til at gøre jeres idéer til virkelighed.

Elevsupporteren

I en Elevvenlig Kommune forpligter Danske Skoleelever sig til at have en elevsupporter tilknyttet fælleselevrådet. Elevsupporterens fornemmeste opgave er at vejlede fælleselevrådet med kampagneplanlægning og idéudvikling.

Elevsupporteren har ofte tidligere erfaring med elevrådsarbejdet, og supporteren kan derfor hjælpe jer, så det bliver nemmere at få jeres idéer gennemført. Derudover kan elevsupporteren inspirere med hvordan andre kommuner gør og gennem arrangementer afholdt af Danske Skoleelever.

Hvordan I kan samarbejde med jeres Elevsupporter

Elevsupporterens rolle kan ændre sig fra år til år, så det er vigtigt, at I snakker sammen om, hvordan supporteren bedst kan hjælpe jer. Her er nogle spørgsmål, I kan bruge til at lave en forventningsafstemning:

01

Hvor ofte forventer du at være til vores fælles-elevrådsmøder?

Er du med hver gang eller kun i starten af året?

02

Hvad er du bedst til og kan derfor hjælpe os mest med?

Er det at planlægge temadage, lave kampagnefilm eller kontakt til det politiske niveau?

03

Hvilke gode råd har du til os for at gøre vores fælleselevråd endnu bedre?

04

Hvordan kan vi gøre det nemmere for dig at hjælpe os?

05

Hvilken rolle vil vi gerne have, du har tid vores møder?

Har du et fast punkt med nyt fra DSE, eller er du ordstyrer til vores møder?

Når I har denne snak, kan I bedre forstå, hvordan I kan arbejde sammen for at få mest muligt ud af samarbejdet.

Husk, at elevsupporteren er der for at støtte jer – så brug deres erfaring og hjælp til at gøre jeres idéer til virkelighed.

Årets Elevvenlige Kommune

Årets Elevvenlige Kommune er en pris, som vi i Danske Skoleelever uddeler til den kommune, der har gjort en særlig indsats for at styrke elevdemokratiet og elevernes indflydelse på kommunal plan. Det gør vi for at anerkende kommuner og fælleselevråd, der aktivt bidrager til at fremme elevinddragelse og gør en ekstra indsats, for at sikre mere og bedre elevdemokrati i deres kommune.

Hvordan udvælges Årets Elevvenlige Kommune?

Kommunerne vurderes ud fra en række kriterier:

En uafhængig dommerkomité med ekspertise i elevdemokrati udvælger tre nominerede, hvorefter vinderen findes ved Danske Skoleelevers årlige generalforsamling. Bedømmelsen sker i samarbejde med det nationale fælleselevråd og Danske Skoleelevers bestyrelse.

Hvorfor kåres Årets Elevvenlige Kommune?

Prisen er med til at sætte fokus på elevdemokrati og hylde dem, der lykkes god med dette. Derudover er det også til for at skabe inspiration for andre kommuner til at engagere sig mere i elevernes rolle i beslutningsprocesser. Den skal motivere andre kommuner til at forbedre deres arbejde med elevinddragelse, og understøtte visionen om "det gode skoleliv" gennem samarbejde og dialog mellem elever og kommunale beslutningstagere.

Hvordan kan en kommune blive indstillet?

Kommuner kan indstilles via en skriftlig ansøgning eller en video, hvorefter vinderen kåres på Danske Skoleelevers årlige generalforsamling.

Hvis I vil vide mere om Årets Elevvenlige Kommune, kan I med fordel tage fat i jeres elevsuptorer.

Poster i Fælleselevrådet

Vil du være med til at gøre en forskel for alle elever i kommunen? I et Fælleselevråd er der mange roller at vælge imellem, og hver post har sin egen betydning. Her har vi beskrevet de typiske poster, men der findes mange andre roller og måder at organisere jeres Fælleselevråd på også.

Forperson – ansigtet udadtil

Som forperson er du Fælleselevrådets ansigt udadtil. Du repræsenterer eleverne overfor kommunen, politikere og pressen.

Dine nøgleopgaver er at:

- Lytte til medlemmernes idéer og bekymringer - og tage dem videre.
- Sikre, at dagsordener og referater bliver udsendt (selvom andre ofte udfører opgaven).
- Sørge for, at vedtægterne bliver overholdt.
- Uddelegere opgaver samt sikre, at hele Fælleselevrådet arbejder sammen.

En god forperson leder - men lytter også. Det er vigtigt at kunne samarbejde med hele Fælleselevrådet og acceptere, at det er de menige medlemmer, der træffer de endelige beslutninger. Som formand får du erfaring med ansvar, ledelse og kommunikation, som du kan læse mere om senere i håndbogen.

Næstforperson – forpersonens højre hånd

Næstforpersonen er forpersonens vigtigste støtte. Samtidig har næstforpersonen mange praktiske opgaver.

Dine nøgleopgaver er at:

- Udsende dagsordener, referater og bilag.
- Være ordstyrer under møderne.
- Hjælpe formanden med at tage til møder eller skrive udtalelser.

Som næstforperson er det vigtigt, at du kan bevare overblikket og være objektiv. Dette gælder især under debatter. Du er med til at sørge for, at alt kører glat - og du lærer at håndtere mange forskellige opgaver på én gang.

Kasserer – den økonomiske mester

Har du styr på tal og budgetter? Som kasserer er det dit ansvar at holde styr på pengene.

Dine nøgleopgaver er at:

- Lave regnskab og sikre, at pengene bliver brugt fornuftigt.
- Rådgive Fælleselevrådet, hvis der ikke er råd til et projekt.
- Samarbejde med kommunens kontaktperson om budgettet.

Som kasserer spiller du en vigtig rolle i at sørge for, at Fælleselevrådet kan gennemføre sine idéer. Det kræver fokus og ansvar, men du får samtidig erfaring med økonomi, som kan være en stor fordel senere.

Fælleselevrådet som et fællesskab

Håndtering af konflikter i jeres Fælleselevråd

Jeres Fælleselevråd kan være en fantastisk platform for samarbejde, innovation og demokratisk deltagelse. Men når mange engagerede mennesker med forskellige holdninger, baggrunde og arbejds måder mødes, opstår konflikter næsten altid. Disse konflikter kan deles op i to kategorier: *personlige konflikter* og *arbejdsrelaterede konflikter*. At kunne håndtere disse konflikter på en konstruktiv måde, er afgørende for at sikre et velfungerende Fælleselevråd, således alle trives i Fælleselevrådet.

Personlige konflikter

Når to eller flere personer i Fælleselevrådet bliver uvenner, kan det skabe dårlig stemning og skade samarbejdet og produktiviteten i hele Fælleselevrådet. For eksempel kan to medlemmer, der ikke arbejder godt sammen, ende med at sabotere fælles projekter. Her er det vigtigt at identificere, hvad konflikten skyldes og derfra forsøge at løse den gennem fælles mål og værdier.

De fleste konflikter kan løses ved, at jeres forpersonskab, elevsupporteren eller den kommunale kontaktperson sætter sig sammen med de involverede personer. Er konflikten for svær at løse internt, så anbefaler vi, at I rækker ud til DSE gennem jeres elevsupporter, og så kan konsulenten for Elevvenlig Kommune hjælpe jer med konfliktmægling og håndteringsværktøjer.

Arbejdsrelaterede konflikter

Disse konflikter opstår typisk omkring uenighed om Fælleselevrådets prioriteter, såsom valg af mærkesager. Nogle medlemmer vil måske kæmpe for klimaindsatser, mens andre prioriterer sociale aktiviteter. Her er det vigtigt at holde fokus på fælles mål og skabe en proces, hvor alles synspunkter høres.

TRE GODE RÅD TIL AT UNDGÅ KONFLIKTER

1. Skab klare rammer for samarbejdet

I Fælleselevrådet bør I fra starten af etablere regler for kommunikation og konflikt håndtering. En aftale om at møde hinanden med respekt og give plads til forskellige holdninger, kan forebygge mange konflikter.

2. Fremhæv fælles mål

Når medlemmer er uenige, hjælper det at vende tilbage til Fælleselevrådets overordnede formål. Fokuser på, hvad I sammen ønsker at opnå, og undgå på den måde at gøre uenigheder personlige.

3. Opbyg tillid gennem sociale aktiviteter

Gode relationer uden for møderne skaber en stærkere sammenhængskraft i elevrådet. Planlæg hyggeaktiviteter eller sociale arrangementer, så medlemmerne lærer hinanden at kende på et mere personligt plan.

Konflikter i et Fælleselevråd er naturlige og behøver ikke være skadelige, hvis de håndteres korrekt. Mange konflikter kan bidrage til at se andre sider af samme sag. Det er dog vigtigt, at konflikter aldrig bliver personlige angreb og undergravning af andres synspunkter.

Netværk er vigtigt

Som Fælleselevråd er I tit jeres egen lille gruppe, som arbejder for mere og bedre elevinddragelse. Sandheden er imidlertid, at der findes over 50 Fælleselevråd i Danmark, hvor næsten dem alle sammen også er Elevvenlige Kommuner. Af den grund kan det hjælpe jer meget i jeres eget arbejde, hvis I kan samarbejde og udveksle erfaringer med andre Fælleselevråd.

Derfor afholder vi Danske Skoleelever hvert år en Netværksdag. Netværksdagen afholdes typisk i foråret, hvor vi har en hel dag, hvor der også er god mulighed for at dele jeres egne erfaringer, og høre hvad andre Fælleselevråd gør og lykkes med. På Netværksdagen vil der også typisk være nogle kurser, hvor I som Fælleselevrådsmedlemmer har mulighed for at blive endnu bedre til f.eks. kommunikation, aktivitetsplanlægning eller arbejdet med det politiske niveau.

Udover Netværksdagen kan to repræsentanter fra Fælleselevrådet også deltage til de Nationale Fælleselevrådsmøder, som afholdes 2-3 gange om året. På de Nationale Fælleselevrådsmøder drøftes aktuelle politiske temaer. Som regel ligger de Nationale Fælleselevrådsmøder op til Danske Skoleelevers stormøder, hvilket betyder, at den politik som skal behandles på stormødet, bliver diskuteret.

På det sidste Nationale Fælleselevrådsmøde inden Danske Skoleelevers Generalforsamling, er I også med at bestemme hvilken Kommune, der er Årets Elevvenlige Kommune.

Har I spørgsmål til Netværksdagen, Det Nationale Fælleselevråd eller Årets Elevvenlige Kommune, så anbefaler vi, at I tager fat i jeres elevsupporter.

**Fælleselevrådet
som politisk og
projektorienteret organ**

Mødet med magthaverne

Som Fælleselevråd har I en vigtig rolle – I er elevernes stemme. Når I bliver inviteret til møder med politikere eller andre vigtige personer, har I en unik mulighed for at påvirke beslutninger. Derfor er det vigtigt at forberede jer godt, så I kan få mest muligt ud af mødet.

01

Hvad vil I gerne have ud af mødet?

Inden I møder op, skal I vide, hvad I vil opnå. Nogle møder er uformelle; måske bare en kop kaffe med en politiker – mens andre har en dagsorden og er meget planlagte. Tænk over, hvad I gerne vil have ud af mødet:

- Vil I skabe opmærksomhed om Fælleselevrådet?
- Søger I penge til et projekt, som f.eks. en trivselskampagne eller politisk temadag?
- Ønsker I at få en af jeres mærkesager taget op i byrådet og/eller udvalget?

Når I har klart defineret jeres mål, er det lettere at fokusere under mødet, samt at forberede jer til mødet.

02

Kend de andre til mødet

Find ud af hvem I skal mødes med, og hvad de interesserer sig for. Er det en politiker, embedsmand eller skoleleder?

- Hvis det er en politiker, så undersøg hvilke mærkesager de arbejder for, og hvilken politisk retning de har.
- Hvis det er en embedsmand, så find ud af hvilke opgaver og fokusområder de har i kommunen.

Jo mere I ved om dem, jo bedre kan I tilpasse jeres budskaber, så I får mest muligt ud af mødet.

03

Hvilket mandat har I?

Når I repræsenterer Fælleselevrådet, har I ofte mandat til at fortælle om jeres arbejde og tage beslutninger på rådets vegne. Men nogle gange er det bare en uformel snak, og her er det vigtigt at vide, om I har lov til at sige ja eller nej til noget på vegne af hele Fælleselevrådet. Hvis I er i tvivl, så må I sige, at I skal vende det med resten af rådet først, og at I derefter kan vende tilbage.

04

Skal I have noget med til mødet?

Det kan være en stor fordel at medbringe noget fysisk, som kan underbygge jeres pointer:

- En kampagneplakat fra jeres seneste projekt.
- En undersøgelse I har lavet.
- Noget politikerne kan skrive under på eller tage et billede af til sociale medier.

Det kan gøre jeres sag mere håndgribelig, samt skabe opmærksomhed omkring jeres arbejde.

05

Planlæg, hvem der siger hvad

Inden mødet er det en god idé at fordele rollerne mellem jer. Aftal f.eks.:

- Hvem præsenterer jeres sag?
- Hvem fortæller om konkrete idéer eller projekter?
- Hvem svarer på spørgsmål?

Når alle ved, hvad de skal sige, fremstår I mere professionelle og undgår forvirring under mødet.

06

Stil spørgsmål

Husk, at møder også er en mulighed for at lære noget nyt. Stil spørgsmål som:

- "Hvad synes I om vores idé?"
- "Hvad skal der til for, at vi kan få støtte til dette projekt?"
- "Hvordan kan vi arbejde sammen for at nå målet?"

Det viser, at I er åbne for dialog og seriøse omkring samarbejde.

07

Hav en plan for opfølgning

Efter mødet skal I sørge for at følge op. Det kan I gøre ved at:

- Sendte en e-mail med en tak for mødet og en opsummering af, hvad I aftalte.
- Opdatere sociale medier og dele hvad I har opnået.
- Informere resten af Fælleselevrådet om, hvad der skete, og hvad der skal ske fremover.

Opfølgning er vigtigt for at sikre, at de aftaler, I laver, ikke bliver glemt.

08

Hold det kort og klart

Politikere og embedsmænd har travlt, så vær respektfulde med deres tid. Forklar jeres sag kort og præcist – gerne på under to minutter – og vær klar til at besvare spørgsmål. Øv jer på at præsentere jeres vigtigste pointer, inden I tager til mødet.

09

Vær venlige og selvsikre

Glem ikke at smile og vise, at I tror på jeres sag. Tal tydeligt, hav øjenkontakt, og vær ikke bange for at stå ved jeres holdning. Husk også at lytte aktivt og respektere deres synspunkter – det gør dialogen bedre.

Og så det vigtigste: Tro på jer selv!

Møder med politikere kan virke overvældende, men husk, at I er der for at repræsentere eleverne. Jeres stemme er vigtig, og I har mulighed for at gøre en forskel. Forbered jer godt, hold det enkelt og vær ikke bange for at sige jeres mening.

I kan mere, end I tror – og mødet kan være starten på noget stort.

Afrunding

Tak for, at I har taget jer tid til at dykke ned i denne håndbog. Vi håber, at I har lært noget nyt. Fælleselevrådet er jeres platform, hvor I har mulighed for at gøre en forskel for både jer selv og jeres med-elever. Når I engagerer jer i Fælleselevrådsarbejdet, får I ikke kun mulighed for at lære om demokrati, samarbejde og projektledelse, men også for at skabe varige forandringer på jeres skoledag og i jeres kommune.

Husk, at I er skoledagens eksperter. I repræsenterer alle elever i kommunen, og jeres indsats kan være med til at sikre, at deres interesser bliver hørt og respekteret. Det kræver engagement, samarbejde og nogle gange lidt mod, men som denne håndbog forhåbentlig har vist jer, er der masser af værktøjer og støtte til at hjælpe jer på vej.

I står ikke alene – både jeres kommunale kontaktperson og jeres elevsUPPORTER fra Danske Skoleelever er der for at bakke jer op. Brug dem aktivt, del jeres idéer og tøv ikke med at tage fat i dem, når I har brug for et godt råd eller en hjælpende hånd.

Resten af denne håndbog er skabeloner, modeller og inspiration. Vi håber, at I vil bruge disse, så jeres Fælleselevråd bliver endnu bedre og stærkere.

Vi ønsker jer al muligt held og lykke med arbejdet i Fælleselevrådet. Jeres indsats er afgørende for at forme fremtidens skoleliv og skabe et stærkt, elevfokuseret demokrati. Gå ud og gør en forskel – I har alt, hvad der skal til.

God arbejdslyst!

Fælleselevrådets Værktøjskasse

Her har vi samlet en masse materiale, som kan hjælpe jer i Fælleselevrådet. Har I brug for materialerne i et onlineformat, kan I snakke med jeres elevsUPPORTER, og så kan vedkommende hjælpe med det.

Vedtægter - hvad, hvorfor og hvordan?

Vedtægterne er spillereglerne i jeres Fælleselevråd. Vedtægterne fortæller noget om, hvordan man arbejder sammen, og hvem der er ansvarlig for forskellige ting. Vedtægterne sikrer retfærdighed, f.eks. afklarer de, hvem der kan stille op til Fælleselevrådet. Vedtægterne gør også, at når der opstår uenigheder og problemer, kan I se, hvad der blev aftalt i vedtægterne.

Vedtægter kan både være meget komplicerede og lange, mens andre er korte og simple. Der er derfor ikke bedre eller dårligere vedtægter. Det vigtigste er, at de fungerer for jer. Her har vi beskrevet nogle spørgsmål og overvejelser om ting, som kan stå i jeres vedtægter. I kan se på den efterfølgende tekst, hvor vigtigt det er, at det står i jeres vedtægter. De er inddelt i følgende kategorier: "meget vigtigt", "mindre vigtigt" og "hvis det giver mening".

Formål og grundlag

- Hvad er formålet med det kommunale Fælleselevråd? *(meget vigtigt)*
- Hvilke værdier eller principper skal Fælleselevrådet basere sit arbejde på? *(meget vigtigt)*

Medlemskab

- Hvilke skoler kan være medlemmer af Fælleselevrådet? *(meget vigtigt)*
- Hvem kan repræsentere en skole i Fælleselevrådet (fx elevrådsformænd, udpegede repræsentanter)? *(meget vigtigt)*
- Hvor mange repræsentanter må hver skole sende? *(meget vigtigt)*

Struktur og organisation

- Hvordan er Fælleselevrådet struktureret (fx ledelse, udvalg, arbejdsgrupper)? *(mindre vigtigt)*
- Skal der være en bestyrelse eller et formandskab? Hvad er deres opgaver? *(mindre vigtigt)*
- Hvordan vælges eller udpeges ledelsen i Fælleselevrådet? *(meget vigtigt)*
- Hvor længe sidder repræsentanter og ledelsesmedlemmer i deres roller? *(hvis det giver mening)*
- Hvilken rolle har den kommunale kontaktperson i Fælleselevrådet? *(mindre vigtigt)*
- Hvilken rolle har elevsupporteren i Fælleselevrådet? *(mindre vigtigt)*

Møder og beslutningsprocesser

- Hvor ofte skal Fælleselevrådet holde møder? *(mindre vigtigt)*
- Hvordan indkaldes til møder, og hvem er ansvarlig for dette? *(mindre vigtigt)*
- Hvordan træffes beslutninger (fx simpelt flertal, konsensus)? *(meget vigtigt)*
- Hvem har stemmeret, og hvordan vægtes stemmer (én stemme pr. skole eller repræsentant)? *(meget vigtigt)*
- Skal der være krav til mødeprotokoller eller referater? *(hvis det giver mening)*

Samarbejde med kommunen og andre aktører

- Hvordan samarbejder Fælleselevrådet med kommunens politiske udvalg og administration? *(hvis det giver mening)*
- Hvordan inddrager Fælleselevrådet andre interessenter (f.eks. Danske Skoleelever, skoleledere, lærerne)? *(hvis det giver mening)*

Økonomi og ressourcer

- Hvor mange penge har Fælleselevrådet? *(meget vigtigt)*
- Hvem har ansvaret for økonomien, og hvordan godkendes budgetter og regnskaber? *(meget vigtigt)*

Ændringer og opløsning

- Hvordan kan vedtægterne ændres? *(meget vigtigt)*
- Hvordan vælges nye medlemmer, hvis et medlem falder fra? *(hvis det giver mening)*

Diverse

- Skal der være mulighed for at inddrage rådgivende voksne (fx lærere, ungdomskonsulenter)? *(hvis det giver mening)*
- Skal der deltage politiske repræsentanter til Fælleselevrådets møder? *(hvis det giver mening)*
- Skal der afholdes faste sociale arrangementer i Fælleselevrådet? *(hvis det giver mening)*